

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пош.
Кonto почт. шаша. 141322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплату
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границю:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 л., Німеччині 750 мар.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 л., Австрії
750 ш. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

На політичний ливні.

(Названий кореспондент.)

Париж 17. липня 1928.

I.

Помер Джолітті, а — інакше й бути не могло — всі французькі газети в посмертних статтях заговорили, довшо або коротше, про „германофільство“ цього італійського політика. Германофільство! Тобто франкофобство — в очах пересічного француза. Це своє „германофільство“ виявив Джолітті будучи тоді, коли противився вступленню Італії у війну таї домагався мирової угоди італійсько-австрійського спору за Триєст, Трентіно й інші землі італійської ірреденти під Австрією. Цей старий італійський діяч міркував собі, що — нехай там австро-німці ріжуться з франко-британцями, а Італії немає чого пхати свої пальці поміж двері: краще остатися в нейтральності, доповнивши свої зброєння і виждати хвили, коли обі воюючі сторони будуть так важко знесилені, що ненарушені сили готової до війни Італії зможуть, самим фактом свого існування, нахилити одну й другу воюючу сторону до бажаних Італії уступок. У цих своїх рахунках Джолітті може помилявся, може ні — але бачити в ньому якусь особливу приязнь, якість „фільство“ для Німеччини може тільки звичайна французька перекрученість у класифікації чужих народів. По правді Джолітті не був ні германофілом, ні франкофілом, а був просто, природно і самозрозуміло італіофілом, себто італійським патріотом, який в кожній міжнародній ситуації так орієнтувався, щоб його батьківщина як найбільше зискала, або принаймні — як найменше втратила.

II.

Якби кінце треба було шукати якоїсь особливої прикмети, що характеризувала пок. Джолітті, і якби кінце треба було наліпити якусь Марку на його політичне обличчя, то — не ображаючи правди — треба би говорити не про „германофільство“, ні „франкофобство“, а про політичний прикмету, виражену на зовсім іншій площині.

Ця прикмета — це чудесна, майже незрівняна здатність покійного політика в ділянці парламентарно-політичної екалібристики.

Екалібристика! Шукаю по українських словниках за українським перекладом цього іменника, і не знаходжу. Але нічого! І без перекладу ясна річ, що так називається штука і мистецтво зберігати рівновагу в ході по натягненій в повітрі лівні. На політичній лівні Джолітті виконав у житті своєюм чудеснішу штуку, і ніколи не зламав собі хребта. З одного кінця його лівні був інстинкт, а з другого здоровий розум. Доктринером Джолітті не був ніколи.

А проте віділював він у собі цілу епоху і цілу систему: епоху класичного й розумного парламентаризму нової Італії. Протягом 30 років Джолітті витягав з парламентаризму все, що можна було віднести добути. Він лавив усі нитки і держав усі нитки в руці. Передовсім знав він, що хто хоче держати в руках парламент, мусить вміти робити вибори, а хто хоче робити вибори, той мусить ма-

ти в руках адміністрацію. Не дивно, що противники лави його начальним корупціонером громадянства, таї що фашистська реакція піднялася була в значній частині саме проти нього і його системи.

III.

Всетаки знайшов він спосіб увійти у фашистський парламент. Був парламент, то й Джолітті мусів у ньому бути, хочби й мав бути тираном туди назначений. Пересудів у нього не було. Він був гнучкий, одначе він ніколи не заперечив себе самого; і ніколи нікого не зраджував. Оповідують, що одного разу поспитався він Муссоліні, як довго будуть оставатися завішеними парламентарні свободи. Муссоліні відрубав, що важко означити речення, що одначе краще буде числити це на яких п'ятьдесят років.

— Коли так, пане президенте, — відповів Джолітті, якому було тоді 80 років, — то почекаю...

Скептицизм і цікавість одночасно змістилася в цій відповіді. Проти за-

вішення парламентарних свобод Джолітті підняв протест — але не занадто вже гомінкий. І ждав. Муссоліні зберіг його в парламенті наче музейний зразок. Старий Джолітті завжди і далі представляв старий парламентаризм. Його показували римським дітям — як зразок минулих днів.

Масонська Італія, придушена фашизмом, не може жалкуватися на Джолітті: як не як, а він був в „опозиції“ проти Муссоліні. Та в той же час він знайшов і спосіб, як добути від Папи благословенство „in articulo mortis“... Він проходив через усі плати. А не можна було, то він на якийсь час усувався в свій атишок і — ждав. На могилі його можна би виписати відому італійську приповідку: „Італієць іноді говорить дурниці, але не робить їх ніколи“.

Ві хотіли би почути хто з українських політиків своїм способом думання і своєю адачею пригадував — очевидно, трохи тільки — покійного італійського політика? Ви самі здогадалися: пок. Микола Василько.

B. П.

Варшавські огірки.

— 27* в тіні й виленський мед до огірка. — „То це іншого“.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 19. липня 1928

I.

27* в тіні й астрономічна їх освітленість на сонці в полуденний час — по не жарти! Про які тут політичні сензації може бути мова, коли найбільшою сензацією дня є — сленга. І тому т. зв. червона (від дружарської мазі) преса, або вірніше: вуличні варшавські газетки, випускаючи граше всіх інших конкурентів актуальність теми, друкує на почесному місці „Інтерв'ю з Пимом“ („Польський Інститут Метеорологічний“) та статті п. н. „Піме, рятуй!“

Усі варшавська публіка, яка лиш не мусить прити по фабриках та камінеріях, рятуються щоденним масовим „ескодом“ над Віслою, стараючись по змозі якнайдовше перебувати у цілющій, хоч не брудній водіці сльозно скореної й похолощеної ріки. Якщо нікого з польських міністрів не бачили ми ще на тутешній пляжі, то любимо по тому, що вони бояться показати плечеві наочню, що мімікр з тої самої галли озбиленій, що його воляний чи буд-який „авіронов“, а тому, що з цією польською радні міністра мало-хто у Варшаві остає. Нарухували ми, що семеро міністрів виїхало, шестеро ще є, а з тих останих — марш. Пілсудський і, звичайно, п. Морачевський перебувають у своїх „дворках“ у Сулейку й тільки доїжджають сюди. Факт, що на відсутності і голови ради міністрів і міністрів закордонних справ та фінансів, і виступі сам президент перебуває поза столицею, — жваву кайрату, що політичні лівні були в повному ході.

З відходом п. Барцеля оголошено урядове його заступництво, і так до 1. серпня обов'язки прем'єра виконуватиме міністр справ Саладзевський, потім до 15. серпня — мін. публ. робіт п. Морачевський. Люди, які в очі пошуку на новий лад, відшукують їх в найбільш карекомих кобначіях, і вміркували вже з тої табелі відшукати п. Барцеля, що? п. Барцель ще не вернувся до 12-го серпня, а 21 п. Саладзевського вже тоді не буде, ери: нервовити є, ніхто не знає, де він, нервовити є, Вислі мали з усіх урядовців у Варшаві, ери: і зрештою вилізати промова мін. 15. серпня 1928

на тому ладі не буде знову аж так сензаційна й вагітна у такій поважній насладі, як це дехто пророкує. Промови марш. на торішніх з'їздах націоналістів мають уже свою традицію. Це відатися у Люблині (а може помилка) утиски з'їзду доїжджали про існування земляків, які писали рекламу на отому місці, і чинно в Кельцях була мова про нарід — ну, сла жіно — не дуже великий мудрець (маршалков! Пілсудському казати візьмо, а ле в штатами його сім у „Ділі“ краще бути обережним!) Отже ясно, як на цьому пахучому сонці, що й у шогорішній промові маршалка не буде бракувати специфічних цукерки. Але й тільки. Та й не цукерки не навіть будуть, а той мед який — кажуть — смакує дехто до — огірка. Такий собі виленський мед до каїкудирних варшавських огірка.

II.

Невідомо, чи не вишкоче подракуванням із природний наслідок вишкочилої спеси (страшно погано виглядає на меря такий собі екромних 27* гарача в тілі), чи справді обурення з приводу відступу останньої лави маршалка Пілсудського у закордонних газетах, чи може одне й друге, але фактом є, що від нізком поданого часу розведено у Варшаві кампанія проти — тутешній представників журналістської преси. У „Газеті Права“ була вже, протягом останніх днів тижня, тричі випадки проти двох відоміших кореспондентів: п. Бірбаума з „Фоссеї Пайтуш“ і п. Лусковича з „Бера. Тага-бату“, при чому проти нього останнього звершено аж окрему пересуду. І при чому тої тижні випадки такий брутальний, як тільки може бути в тому безсердечному отомі ери. Односторонню окрему пересуду статтю проти газетного вже представника „Бера. Тага“ бачили другий самарійний варшавський щоденник „Курер Польський“, і односторонню третій закордонний кореспондент, п. Герола в дуже вміщевій агітції „Тем-Фіш“ дітка, в довідку, казав до — мін. днів, писавши Варшаву в тільки відомий звітний дуге самарійський щоденник (а дивлячись тільки) закордонною ограном коротку пролунавши подіти у Польщі.

Варшаві жителівський „Наш Пшегльда“, який вийшов в оборону п. Лусковича заперечив, що ця кампанія не діється з якої польської МСЗ (мін. закорд. справ), але дехто замість багатьох тих „лінійських“ випадків, згадувати про них як зобов'язано не маємо наміру виступати з роля переміщення оборонців наших журналістських товаришів по професії, тобто тому, що вони громадяни німецької держави, мають оборонців такої країни! Зрештою ми намагаємо, що дехто з газетників журналістів був ще паланий у відношенні до Польщі більше паланий, ніж сам палат і коли теоретично собі палат, то чи не тому, що закладто йому уже в політику свій погляд, що він мусить так палати й палати шкати не може.

Річ не в тім. Але ось чому щоденно у варшавській пресі телеграмні й статті й представників з Берліна, Гамбурга, чого там нема! Перелудом цієї берлінської представники польської преси є „настава“ на аполоніанізм дозволів на урядову німецьку політику ренанжу („одшту“) й постійно, в кожній емісії цієї аполоніані „одшту“ підкреслюють. Це нічого, але коли німець палати про білоріалізм польської політики — „то по іншого“. А що писали польські кореспонденти з приводу вибору Гіндсбург, різких виступів лад. міністра із останнього кабінету Маркса, з приводу гамбурської а-фери фогену? Такі слова, як „проважність, прусська безпечність, адміністрація пруського міністра“ і т. д. і т. д., де найбільш хуттуйний спосіб злишньої чистоти представників не тільки в таких емісіях буди то поважних і великих газет, як „Курер Варшавський“ чи „Курер Познанський“, але й білоріалізм „ліберальних“ газет. Але „то по іншого“.

Цікаво, як має писати про політ в Польщі опозиційна закордонна преса, коли в той самий час про ті самі політ такі власні польська опозиційна преса пише так, як про не пише? Коли державотворчі польські патріотичні політичні партії зайняли пралидані такі становища напр. до останнього інтерв'ю марш. Пілсудського, про яке ми читали в редакції ППС, Орос. Хлопського і Визвольної? І коли одночасно внутрішню інформаційну службу відносно всіх без відмінку польських таке часописів з того розді, що варшавська преса поталає у такої найбільш дисципліновані і суверенні відомості про найбільш актуальні й найважливіші справи Польщі! Але все те, мило — „то іншого“.

I. Надрич.

3 життя української молоді на еміграції.

Український Гурток Географічних Студій в Празі з рр. 1921—1927.

В листопаді 1921 р. українська студентська чеських високим шкіл в Празі, що студіювало на своїх школах петрографію, мінералогію і геологію, організувало курси з названих предметів і обрало лідером курсів П. Савицького. З ініціативи цих курсів powstała організація українського гуртка географічних студій в Празі.

Дня 12 XII. 1921 р. відбулися установчі збори гуртка, на яких обрано головою П. Савицького, секретарем І. Голіва. До кінця 1921 р. відбулися ще 2 загальні збори і 3 засідання ради гуртка.

Протягом 1922 р. гурток узявся з великою енергією і діяльністю заповнювати географічний привілейний Інститут Карлового Гуртка географічних студій в Празі. Дня 12 XII. 1921 р. відбулися установчі збори гуртка, на яких обрано головою П. Савицького, секретарем І. Голіва. До кінця 1921 р. відбулися ще 2 загальні збори і 3 засідання ради гуртка.

близьку участь приймав у тім же праці політичний проф. геології Карлового Університету д-р Р. Сокол.

Маючи платіжну так визначних вчених та при великій кількості членів, гурток розвивав широку діяльність, яка виявлялася в викладах, публічних лекціях, екскурсіях (сім) та веденню курсів з геологічних дисциплін для українських студентів в Школі в Празі; число учасників цих курсів доходило до 60.

На весні 1922 р. приїхав до Праги проф. Швєт, як професор геології Українського Університету. Геологічний гурток, звертаючи на увагу присутність українського професора геології в Празі, вибрав його на загальних зборах 20. липня 1922 р. на чинення ради головною гуртка, а секретарем Д. Пасичника. З відходом Д. Пасичника з Праги в осені 1922 р. секретарем став І. Кіст. В 1922 р. відбулося 7 загаль-

них зборів і стійалих засідань ради гуртка.

В 1923 р. відбулися крім інших, екскурсійні члени гуртка на Підкарпаття в часі між 13. липня до 15. серпня. Загальних зборів відбулося 6 і стійких засідань ради.

Наслідком обставин праці гуртка занадто протягом 1924—1927 р. В березні 1927 р. обрано тимчасову раду в складі: д-ра Пасичника — як голови й А. Савицької як секретаря та І. Ж. Загорського як заступника голови. При дальній діяльності сконстатовано зменшення числа старших членів і рівночасно поповнення гуртка новими членами, так, що гурток до кінця 1927 р. нараховував 19 членів.

Ще в перші роки своєї діяльності український гурток геологічних студій вибрав як прихильні відношення і широкі платіжки для 25. травня 1923 р. своїм почесним членом проф. д-ра Ф. Почту.

Наглий суд у Львові.

6 обвинувачених перед судом.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Суботнішня розправа зачалася серед неменшого зацікавлення, як розправа в обох попередніх днях. Публіки допущено чимось більше, бо зала виповнена по черзі. Так само переповнена зала часописних спротовадців.

В суботу переслухано дальших почтових функціонерів при вул. Глибкій, з котрим кількох менше важких свідків. По пам'яті згадували свідки поліцейські функціонери, відомі м. ін. з процесу 17-ки. Богато питань оборони до цих свідків трибунал не допустив.

Пізно по 3. год. попол. перервано розправу до завтра (неділя) год. 9.30 рано.

Дальші зізнання свідків.

Розправа зачалася з того, що голоситься до слова оба. Мирон і повідомляє трибуналу, що він був присутній в часі складання присяги оба. Платинною і Скіпками на руки делегата УВО.

Прийнято до переслухання свідків.

Св. Владислав Любінський.

Почт. урядничка, після записування зізнань, що від 1. червня ц. р. була занята в почт. уряді ч. 13. при вул. Глибкій. Св. була занята при пакуванні. Має постійно при собі 500 вол. у марках і баннотів, а крім того біжучу готівку. В дні 3. ч. м. в 6. год. веч. мала біж. готівку 160 вол.

д-р ОСИП ТУРЯНСЬКИЙ.

Трагедія українського психічного дуалізму.

Спроба нового освітлення поеми „Слово о полку Ігоря“.

I.

Ослаблення державно-творчої енергії наслідком буйного багатства землі впало прокляттям на долю українського народу. Це бачимо наглядно від кінця XII. віку, між іншим у події, яку нам змалював творець „Слова о полку Ігоря“. Ми беремо від увагу цю поему з тієї причини, що вона: 1) завдяки своїй геніальності характеризує тодішню українську душу глибоко, ніж найкращий історичний опис; 2) на нашу думку в поемі „Слово о полку Ігоря“ стрічаються вже зі собою два типи української національної душі, а саме: стара, повна енергії, розмаху, лицарської душі наших прапредків і нова душа, потімків, вже ослаблена завдяки життю на лоні буйної природи. Значить, поема „Слово о полку Ігоря“ є на нашу думку мостом між двома українськими відами або іншими: наші прапредки, що створили здобуттям найбагатшої землі в Європі могутню матеріальну основу державного життя, беруть у поемі „Слово о полку Ігоря“ у свою тверду, жиливу руку своїх потімків, котрі привикли до вигідного, м'якого життя на готовій землі, здобутій для них героїчними предками.

II.

Я коротко згадаю, що саме в цій поемі належить до старого, сильного, а що до нового, ослабленого

типу українця. Отже: форма всієї поеми, особливо її нечувано сміливий поетичний образ, її стиль, який своєю розбуйованою могутністю нагадує пізніше форму вислову безсмертного буйного стиліста Шекспіра. — Це не тільки власність нашого геніального поета, але й вислів цієї гордої динаміки душі, якою визначалися наші прапредки, здобувці буйної української природи. Послухай-но, як князь Буйтур Всеволод говорить до свого брата: (більша частина цитатів у перекладі Шурата):

А Куряні славі а мене;

Під трубами сповинай

Шеломами розпещені,

Кінем копа годовані.

Колиб хто сумнівався у вірності характеристики владі наших прапредків, то цей один геніальний образ „кінцем копи годовані“ мусів би його заставити багато подумати. Балакати тут, що, моваля, ця картина це чиста вигадка поета, значилоб дати доказ, що не знається звязків слова геніального поета з глибокими національною душі. Душу прапредків українського народу бачимо в ось якій характеристиці Ігоря:

Кріпостю натиг він ум сайа
На велике слазне діло
Й погострив його зазхиттем,
Що у серці накинпало.

Або слова Ігоря:

Браття — каже — і дружино!
Краще дати порубати
Ніж в неволю до години.

Або ось яка могутня характеристика старинного українського ві-

ська:
Без шиття вони з юшани
У кошах відуть розправу

В тім самім моменті побачила якогось чоловіка з револьвером, що зближався до них. Свідок крикнув: „Керівничко! Якісь варіанти!“ — і зараз її зробилося слабо в тегно в очі і вона впала на землю омала. Більше нічого не пам'ятає. Св. агітоску між обвинуваченими Мирон, як того, що перший зближався до функціонерів з револьвером, але чи то був дійсно він, на це присягнути не могла би. Їй заветься, що це був Мирон.

На запит д-ра Ганкевича св. каже, що вона перша крикнула „Керівничко! Варіанти!“ Шойно після того стали кричати інші уряднички, але вона вже того не чула, бо злізла. На запит д-ра Старосольського св. каже, що того, що хотів надати переклад, пізнала би зараз, бо був дуже пристойний. Мій пісудини на лаві обвинувачених того чоловіка нема. На запит ради Ангельського св. каже, що той надале мав до 25 літ і мав легонько підстрижений, цілком дрібний вусик.

Св. Петро Червінський.

восьмий при почт. уряді ч. 13, записаний, зізнає, що зауважив пам'ятного 3-го липня ввечері, після спущення рулетів, двох людей з пачкою в руках. Було вже по 6. год., тому св. не хотів пакунок прийняти, але п-я Любінський казала пакунок прийняти, бо бачила, що ті люди чекали з пів години. По прийнятті пакунок св. казав їм вийти, але в тій самій хвилині прискочило до нього кількох людей з револьверами, кажучи напіва голосно: „Руки до горні!“ Всіх було 4 або 5. За хвилину св. побачив, що вони вже відійшли назад. Св. пустився тоді за ними і побачив, як вони перебігли подвір'я і втікли на вул. Снядєцьких, звідки поїхали авто. Мій обвинуваченим св. пізнає Качмарського, як того, що надале пакунок і конферувал з ним. Другого не пізнає, пригадає собі тільки, що був менший від Качмарського.

На запит ради Ангельського св. не може з певністю подати, чи той, що надале пакуку (Качмарський), мав теж револьвер тоді, коли 4 чи 5 людей прискочило до свідка з револьверами. На запит д-ра Ганкевича св. подє, що після того був він і всі службовники ще в бюрі до год. 9.30, конферуючи з поліцією, агентами і т. д. На запит д-ра Пришлоського, кілька часу минуло від того моменту, коли св. казав тим людям вийти до хвилі самого нападу, св. каже, що найбільше кілька секунд. На його думку ті, що надали пакуку, мусіли прилучитися до інших і разом з ними грозили револьвером, але того цілком певно він сказати не може.

І подки торощать криком —
Дзвонять в праділюю славу.

Чи не промовляв це великанський титанічний розмах і непоборна воля душі наших прапредків із ось якої атмосфери поета до князя Всеволода:

Славний княже Всеволоде!
А тож тобі для зашити
Златого віття престоло,
Не мислю прилетіти!
Можеш бо веслами Волгу
Розкрасити в одній хвилі
Й Дон шеломами до капа
Вичерпати без насилу.

Тут нас просто приголомшує буйна фантазія поета. Мусимо сказати, що ті гігантські розміри поетичної образності, майже невидані й нечувані у світовій поезії від найдавніших часів, це не тільки якийсь надлюдський лет індивідуально творчої психи, але й атаківичне насліддя „славічних прадідів великих“.

Або послунаймо заклик поета до галицького князя Ярослава Осмомисла:

Осмомисла Ярославе!
Княже в галицькім околі!
Гордо сія ти на престолі —
Златокованим престолі.
Ти пізпер уторські гори
Сирізь зазімками полками,
Королів путь заставив,
Дунай закинув брами
Мечеш бремена над хмарами,
До Дунаю судиш суди,
Твої грози відуть світами,
Земляни текуть усюди.
Ти і Кийку зорота
Вичиниш в кожній хвилі,
І з вітцеського престолу
У сузанія мечеш стріли.
Коди узяти під увагу, що автор

Після того ради Ангельський підняв оба. Ординця, як він змисну браву. Оба Ординець каже, що змисну не пам'ятає, на середині, тоб-то від сней.

Викликаний св. комісар

Тадеш Смольницький

наразі не явився, тому приступлено до переслухання менше важких свідків

Св. Софія Грубець.

літ 20, гр.-нат., живе при родичах (свак), записаний по українськи, зізнає, що була пам'ятного вечора у своїх сусідів при вул. Снядєцьких 4. Бачила з подорож, утікало спершу 5, а потім ще 2 лізла. У першого втікаючого бачила револьвер. Була убрані порядно і майже всі в студентських (корпорантських) шапках. Не пізнав нікого, тільки другий з черги (Мирон), якого бачила ззаду, мій би бути побіжний. Св. обстоє рішуче, що було 7 утікаючих учасників; не зважаючи на зусилля оборони і трибуналу, цю справу тоді було з свідком анєснати.

Св. Анна Ольберт.

літ 21, служниця при вул. Глибкій ч. 1, записана, зізнає, що бачила теж кількох. Всіх було 5, а може і більше. Пізнає тільки оба. Мирон. Оглядаясь спешити з помешкання на 1. поа. На запит д-ра Ганк. св. каже, що Мирон (який був з окулярами) утік передостанній. (Після сніжні згадували, що оба. Мирон утік перший.)

Св. Анна Дікавич.

гр.-кат., записана, по польськи, зізнає, що мешкає при вул. Снядєцьких 4. Бачила, як утікало тороп браву й дну кількох людей, на її думку 5—6. Пізнав тільки одного, а саме Ординця, якого мав на собі корпорантську шапку. Вона пізнає св. по носі і волосю, але виставля апід шапки.

Зараджено чвертьгодинку паузу.

По паці: складає свої зізнання перші свідок

Тадеш Смольницький.

комісар поліції, записаний. Св. зізнає, що довідався про напад з 1 год. вночі з 3. на 4. липня. Справу мав 8-а бригада (політична справа). Свідомо від підкомісарі Чеховський і Федукіні. Перший був арештований Штольм, а тим Свілький і Платинна, наковір яких останній був арештований Ординець в селі Підберезцях. Св. знає, що, але не пам'ятає, чи на поліції біг, Свілький вік не жалувалася на побиття. Цитата. Оба

„Слова о полку Ігоря“ по вській правдоподібності був галичаном, то тим більше мусимо клонити голову перед олімпійським легом його творчої уяви. Знаємо, що пізніші визначні поети галичани майже ніколи не були в силі пізнати і з крилах поетичного слова на такі небосяжні вершини духової свободи й безкрайного розмаху. Найсильніше місце зі засвіту Івана Франка до „Мойсея“:

Та приде час і Ти огнистий владом
Засидиш у народів вольних колі.
Струсне: Кавказ, впереміжеся

Бескидом —

це тільки відгомін величнього поетичного стилю автора „Слова“. Ще раз мусу зазначити, що багатство й буйність поетового слова є з огляду на те, що геніальний поет найвищим висловом національної психи, не тільки індивідуальною власністю поета, але й вишнім душевного багатства народу.

III.

В поемі „Слово о полку“ стрічимо виразний зародок нового типу української національної владі, який назвемо типом уже ослабленої державно-творчої енергії народу. Та з жагливо-творчої енергії народу. Та в самій ки кинемо на нього світло в самій поемі, скажемо коротко, які причини склалися на антагонізми цього нового типу.

Від соток літ український народ жив уже на великій області здобутих предками землі й, так сказати, тої предками землі й, так сказати, загосподарився на м'ясо і молоком текучої ниви. Біблійна плодотворчість землі не вимагала від українських потімків напруженого зусилля праці у щоденній боротьбі за їжу.

М. Загірня.

Пришла до нас звістка про смерть дружини Б. Гринченка, відомої в літературі під псевдонімом М. Загірня з численних популярних творів і перекладів. Марія Гринченкова (з дому Глазиліна) уродилася у 1863 р. на Харківщині. Як сільська вчителька познайомилася вона з Б. Гринченком теж учителем і з цього часу стала його невідступним другом і співробітником.

Ціла низка популярних книжочок вийшла від її пера ще в 80-тих роках, у добі великих утисків для українського слова. Переклала вона кілька пес Ібсена, „Казки“ Андерсена, повісті Твена. Найбільша її заслуга праця над словником у допомозі Гринченкові. Аж до смерті вони продовжували цю працю, коли Академія Наук почала підготовляти новий великий „Словник української мови“, з якого деякі частини вже появилися. М. Гринченкова була співробітником при Академії Наук і її вважали небуденним знавцем нашої народної мови. Як людина вона визначувалася різними прикметами чесноти, самоповаги, скромності та працьовитості.

НОВИНКИ

— Почтові складики розсилали з нимішим числом та просимо П. Т. передплатників негайно відислати передплату, щоб не було перерви у висилці часопису. Передплату просимо висилати безпосередньо до Адміністрації, яка на місяць серпня 1928 р. вносить 4.50 зол. Рівночасно повідомляємо, що на дніх висланих ми вже письмові пригадки з поданням записок. Дня 1. СЕРПНЯ здержимо безумовно дальшу висилку.

— Прихили природи. Від вілхих днів після великих спек починається в сонячні дні холодний вітер. Вечорі нагадують початок осені. Атмосфера похолола в усіх середній Європі.

— Вибухова фабрика. Мас II лівівський громадянин Сальман на вул. Пешовій 11; він перетоплює в свій патроні з рушниць, шрапнелі та гранати. А що одного дня являвся у нечі і нікого не залиша у хаті, усе це вибухло, мов з гармат. Увесь Лівачів гадав, що вночі почалася війна з Литвою. Кажуть, що суєди не раа уже жазували на цю небезпечну фабрику, але магістрат не заохочував нею. І дозвіл зробив, бо був би випадково довідався, що П. Сальман не має кощесі.

— Наслідки спени. У складі ділів у Ковмі зі спени загорівся отер; від вибуху згоріла одна працювача; пожежа ледяні атисиди. — У селі Медведів (пулацьк: повіт) згоріло 70 будинків вартості 200.000 зол., а в вилівській селі Ногодні 30 господарств і одна ливина. — „Кальнішо Чайтуні“ каже, що від 1-го до 17-го п. м. потонуло в Райні між Кобленц і Голландським кордоном кили 60 осіб, що купались у гарячі дні.

— Крадуть. У Катюшині відкрили великий темний „літаре“ фабрики горілов „Скаллі“, що ошукана державний скарб на велику суму: на 200.000 зол.

— Не грайте в карти в тойчас, коли іде на казний, бо можете потрапити на партію, які зробили собі в такої зацікавленості гри професію і обіграють вас до англій. Один із ласкавців, що програв в карти гроші на ліній Вигода-Страй хотів а розпач аж кинути через вікно.

— Рекорди. Югославський журналіст заявляє, що відкрив найстаршу подружню пару в світі, у селі Вербога. Муж Дмитро Філіпович має 116 літ, жінка 107 літ, а подружжя вони 90 літ, ні разу не були в місті і живуть у згоді. Коли їхню хотім афотграфувати, вона відповіла, що вони синалися на 90 літ. На жаль, Шведську в Найглас шурі загинув 0-місечку дитину.

— Рішні кістки. У Паризі згоріла одна з найкращих концертних скар „Паска“, який моделі техніки: одна особа атрула; шкода кілька млі. фр. — У Перу, в околиці міста Багалава сильний землетрус знищив багате дома. — На еліній в Манчестрі змисав славний англ. хірург

Мілган, якому зробила неадаптивну операцію. — У часізм посольстві в Паризі вломники забрали 130.000 фр. і дорогоцінності. — В Індії, у раліуєських козальних, найбільш рубін вагою 80 грам, рідкої чистоти та лисноті, вартості 1 млі. зол. — У франц. місті Бульонь посадили до в'язниці 8 англієців за прикри а виступи пошлюмо і засудили їх на 10 днів до 3 міс. Англієська преса обурена суворістю кари і домагається консульської інтервенції. — В Оберамерган, містечку славних „пасійних“ вистав, обірана змара навола багато шкоди.

— Краще би мовчав. Генерал Нобіле авернувся аж тепер до одної шведської газети з проханням передати матері Малмгрену слова спочування в приводу смерті її сина.

— Гувер агітус. Гувер попросив а урядовими свого міністерства і вніхав а Нью Йорку в агітаційну подорож. Допоможе йому в цій подорожі поклаз шліпінсаний Фордом, мілним королем Гугенгаймом і Вайсомом, щоб голосувати на нього. У локанку підкреслено те, що Гувер — інженір і що в теперішній добі на чолі держави та народнього господарства повинні стояти техник.

— Смерть архієпископа Ватикану. Помер головний архієпископ Ватикану Барлюці. 90 літ мав він під своєю опікою тайні папські папери. Мало є в світі людей, що пропитували би що-дня стільки довірених документів. Барлюці зайняв це місце після свого батька і тепер його заступити його сін. Покійний архієпископ пережив чотирох пап.

— Музей жаху. Англієське міністерство тісінні відкривало музей, де зібрані а усіх кімці світа приладдя та причадики жіночого чепурення. Сам міністр назвав цей музей „музеєм жаху“, тому, що більшість цих апаратів і препаратів є причиною великих терпін для жінок. Музей має на меті показати шкоду для здоров'я всіх цих середнькраси: косів, прішнінок, корсетів, апаратів для тонкої лінії, то-що. Жінки відвідують цей музей лавою. Одні льондоські часописи пишуться влучно, чи жінки ходять туди, щоб арозуміти шкідливість усіх цих предметів чи щоб познайомитися з певними тайнами, як приладдя кокетства краси.

— Спортові американці в Європі. На овері біля Люцерні пароплав „Угтальден“ опав підчас бурі моторову лодку а 17 американців, що виборалися на прогулку. Керма була сломана і вода залізала лодку. Всі американці без пам'яті лежали на дні лодки.

— Наслідки помилки і гордості. У Смирні вартовий застрілив через помилку начальника генерального штабу Зекі-бел і голову азіатів Рінг-бел. Вартовий гадав, що в авті їдуть бандити, за якими саме шукала поліція. Достойники на запис вартового, щоб аупинились, ахотували його і він стріляв.

— Ювілей морфію. Цими днями медичне віддєське товариство святкувало 125-літній ювілей морфію, відкритого в 1823 р. антикарським практикантом Зертюрне ром із Мінстера. Він мав тоді 20 літ. Берлінські та вилевські лікарі оголосили збір ку на купно дому в Мінстері, де родився Зертюрнер; цей дім хотів перетворити в музей присвячений морфію.

— Століття льонкомотини. Форд замовив на фабриках Стефенсона точку копію льонкомотини, збудованої в 1829 п. ви-нахідником Джорджем Стефенсоном. Льонкомотину робитимуть кілька місяців; вона буде копією історичного „Рокета“ і після ювілейних свят у 1929 р. її передадуть до музею.

— Успіх актора. Один з передових англійських повістєрів Гельсуорті видав останній том своєї довгої повісті „Форсит Саге“, де амальовує життя англійської буржуазії в кількох поколіннях. Останній том „Небеліна січня“ був випроданий (себто замовлений) в 45.000 примірниках на тиждень перед початком в книгарні. Видавець Гайнеман почав негайно друк нових 20.000 примірників. Повість перекладана літками до Лівівщини, Чоріху, Відня та Будапешту. В Америці, Франції, Німеччині та Скандинавії виходить одночасно переклади твору Гельсуорті.

— Аморіанський заклад. Ньюйорський демократичний дич Руссо замовився в республіканцем Мартелем, хто п них швидше переїде а Нью Йорку до Вашингтону на своїй „лонжі“: перший аибрав — велосипед, другий саона.

Театри.

Міський „Театр Новин“.

23-го г. 8.30 Виступи „Qui pro quo“ програма „Тинан“.

КІНА.

„Палас“: „Авто за шастям“.
„Лев“: „Що може жінка“.
„Аполло“: „Муж без шлюб“ і „Донья сатані“.
„Фатажорган“: „Пригоди на Алясці“.
„Байка“: „Люди й звірюки“.

ОПОВІСТКИ.

„Вертеп Наших Днів“ Галактіона Чині і Ле-Ле: 82 1—2

Зборів,	четвер	26. VII.
Заліп,	п'ятниця	27. VII.
Тернопіль,	неділя	29. VII.
Збарж,	понеділок	30. VII.
Нове село,	вівторок	31. VII.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше на-правлений у найбільшій годинникарській роботні Івана Зельтенрайха, Львів, на Марійська 3. — З провіній просимо репараній прислати лотвою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 б 102-7

ХЛОПЦІВ до науки різьбарства прий-має М. Сабарай Голоско к. Львова пошта Замарстинів. 1922-

НА СПЛАТІ аготівку МЕБ. Лі всія-ного рода, також отомани, канапки, складані ліжка і полені, салонні гарнітури, килиди і матеріяли найдешевше в ДО-РОТЕУМ Саліні 34, тел. 15—01. 127 1-1

ПЛАТИМО високі ціни на золоті-брильянти і перли Домбчев-ські - Роява жевські, Львів Готель Жоржя), вул. Академічна ч. 2. Опішка безплатно. 2451 5—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сисмустська ч. 17. II. п. Скріплювання хиткочних зубів, підко-бунання й винищення зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після американської системи. Пацієнти з провіній подгодується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовим і студентам значна 111 знижка. Полекмі в сплатах. 5—5

Школа поширювання зарази.

Всякого рода комашня є найнебезпечніша для на-шого здоров'я, вносячи до наших мешкань заразу, розповсюджуючи ріжні недуги, а зокрема серед дітей, заневищуючи їх їжу.

ЗАПОБІГАЙТЕ цьому при допомозі ФЛІТУ.

Як наслідок зостих старань і до-слідів, ФЛІТ є найкращим засобом, що підходить нищить мухи, комах, блохи, прусаки та інші не-махи. ФЛІТ доходить до всіх і матеріяли. ФЛІТ зовсім не по-шкод та шкідли, убиваючи в них

комахи та їх гниди. ФЛІТ нищить молі разом з гнидами, забеле-чуючи одні і матеріяли. ФЛІТ не палить найделікатніші тканини і матеріяли. ФЛІТ зовсім не по-шкод та шкідли, убиваючи в них

Набувати можна у всіх апіках і апічних складах.

Центральне наступництво в Польщі

„Standard Nobel w Polsce“ S. A.

Centrala-Warszawa, Al. Jerozolimska 57.

Власні склади і представництва у всіх великих містах Польщі.

Жаждіте жовтої баночки а чорною опіскою.

НИЩІТЬ:

Мухи, комарі, кіз, комах, блохи, олодаци, прусаки і всі інші оваци з їх гнидами.

Для остаточного найкращого наслідку, користуйтеся ручним розповсюджувачем